

pensioen items

azl

Actuele pensioeninformatie
voor klanten van AZL
nummer 3 – mei/juni 2021

Inhoud

Wetgeving invoering Pensioenakkoord uitgesteld	3
Oplossing voor ongelijkheid bij uitkering bedrag ineens	4
BTW	5
Jaarverslag Ombudsman Pensioenen	6
Kort nieuws	7

Colofon

Uitgever	AZL N.V. Postbus 4471 6401 CZ Heerlen +31 (0)88 116 2000 www.azl.eu
Redactie	Maurice Sarton en Guus Pijnenburg
Opmaak	Jordi van de Wall
Fotografie	Shutterstock, rijksoverheid.nl

Oude(re) uitgaven van de Pensioenitems en andere publicaties kunt u raadplegen via:
<http://www.azl.eu/kennis/pensioenitems/>

Wetgeving invoering Pensioenakkoord uitgesteld

Minister Koolmees heeft lange tijd doorgegeven dat de wetgeving voor de implementatie van het pensioenakkoord op 1 januari 2022 in werking zou treden. Het voorstel zou uiterlijk na de zomer van 2021 worden ingediend bij de Tweede Kamer. Ook bij het ter consultatie voorleggen van het voorstel voor de Wet toekomst pensioenen herhaalde hij dat.

Na de consultatie

In de brief van 10 mei 2021 'Stand van zaken uitwerking pensioenakkoord' beschrijft de minister eerst wat er al van het pensioenakkoord gerealiseerd is. Daarbij noemt hij

- de temporisering van de stijging van de AOW-leeftijd,
- de inwerkingtreding van de Wet uitkering bedrag ineens, RVU en verlofsparen en
- de Tijdelijke maatwerkregeling duurzame inzetbaarheid en eerder uittreden, met een subsidie van € 1 miljard euro voor de periode van dit jaar tot 2025.

Vervolgens komt de minister terug op zijn plan om de wetgeving in 2022 in werking te laten treden.

De reden hiervoor is het grote aantal reacties uit de consultatie van het voorstel voor de Wet toekomst pensioenen. Na verwerking van al die reacties zal hij het voorstel voorleggen aan de AFM, DNB en de belastingdienst voor toetsing van het toezicht en de uitvoerbaarheid. Ook zal hij het College voor de Rechten van de Mens en de Raad voor de Rechtspraak om advies vragen. De reacties en adviezen dienen te worden verwerkt, waarna het wetsvoorstel ter advies naar de Raad van State moet. Zonder de vorming van een nieuwe regering te noemen, verwacht hij dat het voorstel niet voor begin 2022 zal worden ingediend bij de Tweede Kamer.

Uitstel

De minister verwacht dat de Wet toekomst pensioenen uiterlijk 2023 in werking zal treden. Dat zal ook voor het nabestaandenpensioen gaan gelden.

Het concept voor de lagere regelgeving zal hij gelijktijdig met de parlementaire behandeling indienen. Hij zegt toe te bezien of onderdelen eerder in werking kunnen treden.

Gevolgen

De termijnen in de wet schuiven met een jaar op. In plaats van 2026 dient uiterlijk 2027 de transitie te zijn afgerond. Het overgangs-FTK is van belang om onnodige kortingen van opgebouwde pensioenen voorafgaand aan invaren te voorkomen. Maar ook dat zal uiterlijk een jaar later van kracht worden. Om onnodige kortingen in 2022 te voorkomen, zal de minister wederom gebruik maken van zijn bevoegdheid

om de termijnen te verlengen waarin pensioenfondsen niet over een minimaal vereist vermogen en vereist vermogen hoeven te beschikken. De voorwaarde voor die verlenging zal zijn dat de dekkingsgraad ultimo 2021 ten minste 90% is. Ook de verkorting van de wachttijd voor de uitzendbranche zal een jaar later ingaan. De minister wijst erop dat de cao-partijen in de uitzendbranche al eerder een korte wachttijd kunnen overeenkomen.

45 dienstjaren pensioen

Een onderdeel van het pensioenakkoord is dat de minister zou laten onderzoeken wat de mogelijkheden zijn tot invoering van een 45-dienstjaren-pensioen. Het rapport van het Centraal Planbureau daarover had hij al naar de Tweede Kamer gestuurd. Uit het onderzoek blijkt dat een generieke publiek gefinancierde regeling het gewenste doel niet zou bereiken. Doordat niet alleen mensen met zware beroepen onder die regeling zouden vallen, zou de regeling duur worden. Ook is zo'n regeling lastig uitvoerbaar, omdat de registratie van gewerkte uren niet ver genoeg in de tijd teruggaat. De kosten van een cao-regeling zouden lager liggen dan die van een generieke publieke regeling.

In de brief van 10 mei 2021 over 'Onderzoek 45 dienstjaren' schrijft de minister daarom graag de komende periode met sociale partners in overleg te gaan. Daarbij wil hij de ervaringen van de nieuwe regeling uit het Pensioenakkoord meenemen, zoals RVU, verlofsparen en de Tijdelijke maatwerkregeling duurzame inzetbaarheid en eerder uittreden.

Oplossing voor ongelijkheid bij uitkering bedrag ineens

In sommige gevallen kan de een meer genieten van de uitkering van een bedrag ineens dan de ander. Komt de minister met oplossingen?

Twee gevallen met minder genot

Uitkering van een bedrag ineens bij ingang van het pensioen kan relatief nadelig uitpakken. De uitkering wordt met premies volksverzekering belast, als het inkomen niet meer bedraagt dan de eerste belastingschijf en de uitkering uiterlijk wordt genoten in het jaar dat de AOW ingaat. Een persoon in die situatie profiteert daardoor minder van de uitkering dan degene met een hoger inkomen.

De uitkering telt mee voor toeslagen, zodat die deels moeten worden terugbetaald. Een persoon in die situatie heeft geen voordeel van de uitkering ineens ten opzichte van degene die geen recht op een toeslag heeft.

Verbetering bestaande oplossing uit het wetsvoorstel

In het voorstel voor de Wet uitkering ineens, RVU en verlofsparen was als oplossing voor de hogere inhouding een tweede uitkeringsmoment opgenomen; de uitkering in de maand februari na de AOW-leeftijd. De Eerste Kamer was daarmee niet akkoord gegaan wegens de uitvoeringstechnische en communicatieve problemen die dat zou meebrengen. De minister zou met de pensioenuitvoerders kijken of een oplossing mogelijk was.

In de brief van 18 mei 2021 aan de Tweede Kamer schrijft de minister dat hij met de pensioenuitvoerders bekijkt welke oplossingen noodzakelijk zijn om de complexiteit en de uitvoeringskosten te verminderen en de begrijpelijkheid voor de deelnemer te verbeteren.

Niet meer complexiteit

De regering zou een uitkering ineens kunnen aanmerken als inkomen dat uitgezonderd is van de inkomstenstoets voor toeslagen. Maar de regering is daartoe niet bereid, omdat dat de complexiteit van de toeslagregelingen zou vergroten.

De minister merkt daarbij op dat voor afkoop van een klein ouderdomspensioen wel een uitzondering is gemaakt. Maar die afkoop geschiedt op initiatief van de pensioenuitvoerder en niet de deelnemer. Bovendien heeft die afkoop een kostenreductie tot doel, wat ten goede komt aan alle deelnemers. Door deze verschillen ziet hij ook geen reden om voor de uitkering ineens een uitzondering te maken.

Verantwoorde keuze

Door goede voorlichting van pensioenuitvoerders, belastingdienst, SVB en eventueel een financieel adviseur, kunnen deelnemers voor zichzelf de gevolgen van de uitkering ineens inzichtelijk maken. Met dat inzicht kunnen zij volgens de minister een verantwoorde keuze maken.

BTW

Leden van een bestuur en toezichtsorganen van pensioenfondsen werden door de belastingdienst als ondernemer aangemerkt in de zin van de Wet op de omzetbelasting 1968. Zij dienen over hun vergoedingen BTW in rekening te brengen en af te dragen. Het Europese Hof van Justitie heeft echter op 13 juni 2019 in een arrest bepaald dat een lid van een toezichtsorgaan onder bepaalde omstandigheden geen ondernemer was. De Hoge Raad heeft dat in een arrest van 26 juni 2020 ook bepaald voor een voorzitter van een bezwaarcommissie. In het Besluit van 28 april 2021 nr. 2021-9403, Stcrt. 2021, nr. 22627 erkent de Staatssecretaris van Financiën het gevolg van deze arresten. Onder voorwaarden stelt hij de vergoeding van leden van toezichtsorganen en besturen vrij van BTW.

Zelfstandig

In de arresten ging het om de vraag of de activiteit zelfstandig werd verricht, respectievelijk de onderneming zelfstandig werd uitgeoefend. In de gevallen van de beide arresten was volgens beide hoge rechtscolleges van zelfstandigheid geen sprake. De reden daarvoor was dat

- er geen sprake was van individuele taken of verantwoordelijkheden
- de werkzaamheden niet onder eigen naam werden verricht
- de werkzaamheden niet voor eigen rekening en/of eigen verantwoordelijkheid werden verricht
- de personen geen economisch risico liepen.

Uit de statuten en reglementen bleek namelijk dat de persoon weliswaar benoemd was, maar dat

- de werkzaamheden werden verricht als lid van een orgaan
- het lid juridisch de rechtspersoon vertegenwoordigt voor handelingen die het orgaan had uitgevoerd

Variabele of vaste vergoeding

In het arrest van het Europese Hof van Justitie was er sprake van het ontbreken van een hiërarchische verhouding. Dat kon leiden tot de conclusie dat er sprake was van zelfstandigheid. Toch was dat volgens het Europese Hof niet het geval. De vaste vergoeding was slechts één van de elementen die leidde tot de conclusie dat er geen sprake was van zelfstandigheid. Van zelfstandigheid was geen sprake omdat het lid

- noch in eigen naam,
- noch voor eigen rekening,
- noch onder zijn eigen verantwoordelijkheid handelt, maar handelt voor rekening en onder de verantwoordelijkheid van diezelfde raad, en
- evenmin het economische bedrijfsrisico draagt, aangezien hij een vaste vergoeding ontvangt die niet afhankelijk is van zijn deelname aan vergaderingen of van zijn feitelijk gewerkte uren.

Een lid van een orgaan dat een variabele vergoeding ontvangt, loopt volgens de Hoge Raad een inkomensrisico. Maar omdat hij niet het economische risico loopt voor de

werkzaamheden, vindt de Hoge Raad een variabele vergoeding onvoldoende reden om aan te nemen dat zo'n lid zelfstandig een onderneming uitoefent. De rechtspersoon loopt dat risico namelijk. Hierbij verwijst de Hoge Raad naar het arrest van het Europese Hof.

Leden van (paritair) bestuur

Leden van toezichtsorganen van pensioenfondsen die niet zelfstandig hun werkzaamheden verrichten hoeven over de vergoeding daarvoor geen BTW in rekening te brengen en af te dragen. Dat geldt ook voor de niet-uitvoerende leden van gemengde besturen.

De staatssecretaris heeft in zijn besluit de uitvoerende leden van gemengde besturen gelijkgesteld aan de niet-uitvoerende leden. Dat kan reden zijn om leden van paritaire besturen gelijk te behandelen.

Terugwerkende kracht

Het besluit van de staatssecretaris werkt terug tot 13 juni 2019. Leden van toezichtsorganen en besturen kunnen in principe de BTW-aangifte en aanslag over de periode tot die datum nog (laten) aanpassen voor de vergoedingen van het pensioenfonds. Besturen kunnen bij hen de ten onrechte in rekening gebrachte BTW terugvragen.

Artikel 7 Wet op de omzetbelasting 1968

1. Ondernemer is ieder die een bedrijf zelfstandig uitoefent.
2. Waar in deze wet wordt gesproken van bedrijf, wordt daaronder mede verstaan:
 - a. beroep;
 - b. exploitatie van een vermogensbestanddeel om er duurzaam opbrengst uit te verkrijgen.

Artikel 9 Richtlijn van 28 november 2006 betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde

1. Als "belastingplichtige" wordt beschouwd eenieder die, op ongeacht welke plaats, zelfstandig een economische activiteit verricht, ongeacht het oogmerk of het resultaat van die activiteit.

Als "economische activiteit" worden beschouwd, alle werkzaamheden van een fabrikant, handelaar of dienstverrichter, met inbegrip van de winning van delfstoffen, de landbouw en de uitoefening van vrije of daarmee gelijkgestelde beroepen. Als economische activiteit wordt in het bijzonder beschouwd de exploitatie van een lichamelijke of onlichamelijke zaak om er duurzaam opbrengst uit te verkrijgen.

Jaarverslag Ombudsman Pensioenen

In het verslag over het 25e jaar van zijn bestaan kijkt de Ombudsman Pensioenen terug op een aantal aanbevelingen van de voorgaande jaren en doet de Ombudsman een nieuwe aanbeveling.

Teleurstellend

In het jaarverslag over 2019 had de Ombudsman de aanbeveling aan pensioenfondsen gedaan om beleid te maken voor deelnemers die niet tijdig hun arbeidsongeschiktheid hebben gemeld en om dat beleid op de website te plaatsen. In 2021 onderzoekt de Ombudsman de opvolging van deze aanbeveling. Uit klachten maakt de Ombudsman op dat de aanbeveling niet massaal is opgevolgd.

Aanbeveling 2020

In het jaarverslag over 2018 had de Ombudsman de volgende aanbeveling opgenomen

- erken elke uiting van ongenoegen als een klacht en
- maak de klachtenprocedure zichtbaar (vindbaar) op de website.

Veel pensioenfondsen en verzekeraars volgen deze aanbeveling niet op. Het gevolg is dat mensen geen klacht indienen, terwijl er alle reden voor is. Bovendien kunnen ook pensioenfondsen daar baat bij hebben. De klacht signaleert immers eventuele onjuistheden uit het verleden. Die eventuele onjuistheden kunnen dan worden rechtgezet voordat wordt overgegaan tot het nieuwe pensioenstelsel.

Omdat mensen de klachtprocedure van de pensioenuitvoerder niet hebben doorlopen, kan de Ombudsman volgens zijn reglement de klacht niet in behandeling nemen. De Ombudsman wil daarom in overleg treden met de pensioensector om het reglement aan te passen, zodat hij ook een klacht in behandeling kan nemen als een pensioenuitvoerder dat niet heeft gedaan.

Pensioenfondsen en BTW

Op 3 juni 2021 heeft de rechtbank Noord-Nederland een vonnis gewezen over de BTW plicht van een bedrijfstakpensioenfonds. Het bedrijfstakpensioenfonds probeerde onder de BTW-plicht te vallen. Het moet dan over de premies BTW in rekening gaan brengen en afdragen. Een werkgever kan die BTW verrekenen met de BTW die hij moet afdragen.

Waar het om ging is dat het bedrijfstakpensioenfonds de BTW die bij het pensioenfonds in rekening is gebracht, kan verrekenen met de BTW die het pensioenfonds moet afdragen. De fiscus probeerde dat te voorkomen door het bedrijfstakpensioenfonds onder de BTW-vrijstelling voor verzekeraars te brengen. De rechter ging daarmee echter niet akkoord.

Het gevolg van dit vonnis is nog onduidelijk. Hoger beroep is immers nog mogelijk.

Bovendien volgde de rechtbank Haarlem de fiscus wel in de zaak van een ondernemingspensioenfonds waarin het op 24 maart 2021 vonnis wees. Tegen dat vonnis wordt hoger beroep ingesteld.

Wetgevingsbrief AFM 2021

In de brief van 30 maart 2021 vraagt de AFM minister Koolmees om aandacht voor diverse zaken. Bij het nieuwe pensioenstelsel merkt de AFM op dat de deelnemers ook meer keuzevrijheid hebben. De AFM vindt het belangrijk dat de nieuwe pensioenregelingen aansluiten bij de risico's die deelnemers kunnen en willen dragen. Ook de verbetering van keuzebegeleiding en de uitlegbaarheid en begrijpelijkheid van de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel zijn punten van aandacht. Buitenlandse verzekeraars die Nederlandse pensioenregelingen uitvoeren staan niet onder het toezicht van de AFM voor wat betreft de communicatievoorschriften in de Pensioenwet. De AFM verzoekt de regering de Pensioenwet daarop aan te passen.

Betaald ouderschapsverlof

Ter implementatie van de 'Richtlijn van 20 juni 2019 betreffende het evenwicht tussen werk en privéleven voor ouders en mantelzorgers' heeft de regering een wetsvoorstel ingediend inzake betaald ouderschapsverlof. Op 1 augustus 2022 moet de wet van kracht zijn. De Tweede Kamer heeft met het wetsvoorstel ingestemd. Nu kunnen ouders 26 weken ouderschapsverlof opnemen in de eerste acht levensjaren van hun kind. Dat verlof is in principe onbetaald, tenzij werkgever en werknemers daar binnen hun bedrijf of cao andere afspraken over maken. Na ingang van de wet worden de eerste 9 van de 26 weken ouderschapsverlof betaald. Ouders kunnen van het UWV een uitkering ontvangen tot maximaal 50% van het maximum dagloon. Dit betaalde ouderschapsverlof moet worden opgenomen in het eerste

levensjaar van het kind. Of in de periode waarin ouderschapsverlof wordt opgenomen daadwerkelijk pensioenopbouw plaatsvindt, is afhankelijk van wat hierover is overeengekomen tussen werkgever, werknemer en pensioenuitvoerder.

Besluit bekostiging financieel toezicht 2019

Een wijziging van het besluit is ter consultatie voorgelegd. Daarin gaat de procentuele bijdrage van pensioenfondsen en premiepensioeninstellingen voor het toezicht van de AFM van 3,5% naar 3,4%.

CPB en Pensioen

In de studie 'Sturen naar vermogen; De vermogensopbouw bezien vanuit levensloop' van mei 2021 rekt het CPB pensioen en eigen woning tot het vermogen van huishoudens. Het CPB pleit ervoor om de eigen woning en pensioenopbouw in samenhang te zien. Zo zouden huishoudens met weinig eigen vermogen in staat kunnen worden gesteld om met een eenmalige onttrekking van pensioen een woning aan te schaffen. Tegelijk merkt het CPB daarbij op dat dit tot gevolg kan hebben dat huishoudens te weinig pensioen opbouwen. Ook zou deze mogelijkheid de vraag naar woningen kunnen stimuleren en leiden tot hogere huizenprijzen. Er zouden meer keuzemomenten voor de uitkering van pensioen ineens kunnen worden gecreëerd, maar fouten in financiële keuzes kunnen nadelige gevolgen hebben. Het CPB oppert de pensioenopbouw voor hogere inkomens te verlagen en om ze aan te sporen meer financieel vermogen aan te houden.